

Освіта ХХІ століття

Готовність учителя до інноваційної діяльності в загальноосвітньому навчальному закладі: вектори виміру

Лариса КОСТИНА,

директор Ліцею №293 I–III ступеня Деснянського району м. Києва,
відмінник освіти України

Модернізація системи освіти України на сучасному етапі, зумовлена соціально-економічними перетвореннями в суспільстві, вимагає перебування діяльності вчителя з метою досягнення нової якості організації навчально-виховного процесу, формування творчої особистості учня, що відбувається в контексті європейських вимог щодо активного впровадження в теорію та практику педагогічних нововведень. Перед вітчизняною школою постають завдання осмислення нової освітньої парадигми, осучаснення змісту освіти, педагогічних технологій, а також розвитку особистості учня як суб'єкта і проектувальника життя. У зв'язку з цим актуалізується питання створення безпечного життєвого простору, спрямованого на розвиток і саморозвиток компетентної, конкурентоспроможної особистості, яка здатна творчо розв'язувати проблеми, прагне змінити на краще своє життя та життя країни.

У зв'язку з цим важливого значення набуває така властивість особистості педагога, як здатність до новаторства, а саме: пошуку нових форм і методів організації професійної діяльності, що відповідає новим освітнім тенденціям. Тож готовність учителя до розроблення, апробації та впровадження в навчально-виховний процес загальноосвітнього навчального закладу педагогічних інновацій є необхідним компонентом його професійної готовності.

У сучасних наукових дослідженнях поняття «професійна готовність педагога» розуміється як закономірний результат спеціальної підготовки, самовизначення, освіти і самоосвіти, виховання та самовиховання. Її визначають як психічний, активно-дієвий стан особистості, складну якість, систему інтегрованих властивостей, що регулює професійну діяльність, забезпечує її ефективність [1, с. 53]. Важливою особистісною характеристикою вчителя, необхідною умовою успішності його як професіонала є готовність до інноваційної діяльності.

Дослідники обґрунтовують необхідність визначення критеріїв готовності вчителя до інноваційної діяльності. У наукових джерелах розглядаються такі критерії:

- усвідомлення необхідності в інноваційній діяльності, готовності до творчої діяльності з упровадження нововведень у школі;

- упевненість, що нововведення забезпечить позитивні результати;
- узгодженість особистих цілей з інноваційною діяльністю;
- готовність до подолання творчих невдач;
- рівень технологічної готовності до виконання інноваційної діяльності, позитивна оцінка власного попереднього досвіду в світлі інноваційної діяльності;
- здатність до професійної рефлексії [7, с. 167].

З нашого погляду, до таких критеріїв належать: професійна компетентність, технологічна, інформаційна, експертна, комунікативна культура вчителя, рефлексія, особистісні якості (розвинені вольові зусилля, наполегливість, здатність до ризику, цілеспрямованість), автодидактика, креативність. Особистісну значущість конкретних мотивів досліджують на підставі аналізу сформульованих педагогом цілей власної інноваційної діяльності, його дій щодо реалізації цих цілей, а також аналізу змін у його мотиваційній сфері, самооцінок, ставлення до своєї професійної діяльності.

Мотиваційна готовність, відкритість до педагогічних нововведень є важливою властивістю вчителя. Адже лише адекватна цілям інноваційної діяльності мотивація забезпечує ефективну працю і саморозкриття особистості педагога. Часто провідним мотивом інноваційної педагогічної діяльності

є пізнавальний інтерес. Пізнавальні інтереси педагога, орієнтованого на застосування інноваційних освітніх технологій, концентруються навколо потреби в науковому розумінні різноманітних аспектів особистісної орієнтації освіти; осмислення власного досвіду, ступеня ефективності педагогічної діяльності, формування своєї позиції щодо змін у системі освіти; використанні нових знань у власній практичній діяльності.

Мотивація особистості педагога обумовлена його професійними інтересами, ціннісними орієнтаціями, ідеалами. Вона виявляється як у всій його професійній життєдіяльності, так і в окремих педагогічних ситуаціях, визначає сприйняття ним зовнішніх подій і логіку поведінки. Позитивну мотивацію до інноваційної діяльності засвідчує задоволення таких особистісних і професійних потреб, як створення і застосування нового, підвищення педагогічної майстерності, подолання професійних труднощів. Тому використання інноваційних технологій багато хто з педагогів вважає єдиним важливим мотивом особистісного і професійного самоствердження та зростання.

Зазначимо: готовність до інноваційної діяльності становить внутрішню потребу, що формує інноваційну позицію педагога як важливий компонент професійної готовності, є передумовою ефективної діяльності вчителя, максимальної реалізації його можливостей, розкриття творчого потенціалу. Дослідники обґрунтовують, що вчителю інноваційного спрямування під час навчально-виховного процесу необхідно вміти реалізовувати такі принципи:

- педагогічного гуманізму (довіра до вихованців, повага до їх особистості, гідності, впевненість у своїх здібностях і можливостях);
- емпатійного розуміння вихованців (прагнення і вміння відчувати іншого як самого себе, розуміти внутрішній світ вихованців, сприймати їх позиції);
- співробітництва (покроове перетворення вихованців на співтворців педагогічного процесу);
- діалогізму (вміння слухати дитину, цікавитися її думкою, розвивати міжособистісний діалог на основі рівності, взаєморозуміння і співтворчості);
- особистісної позиції (творче самовираження, за якого педагог постає перед вихованцями не як позбавлений індивідуальності функціонер, а як особистість із власними думками, відкрита у вираженні своїх почуттів, емоцій) [3, с. 89].

Нововведення, або інновації, характерні для будь-якої професійної діяльності людини, а для педагогічної – навіть є обов'язковою складовою сучасного етапу розвитку суспільства. Тому, починаючи з 2011 року, вибудовуючи інноваційну роботу, педагогічний колектив ліцею здійснював це з огляду на основні напрями розбудови системи освіти:

- вдосконалення організації освітнього процесу;
- осучаснення змісту і технологій навчання та виховання;
- оптимізація управління.

Беззаперечним є те, що діяльність з упровадження різних освітніх новацій є водночас діяльністю з розвитку ліцею. Спрямованість на розуміння нових викликів часу та умови життєдіяльності – основна мета педагогічного колективу ліцею. Вона реалізується за такими напрямками:

- організація інтелектуально-творчої роботи вчителів та діяльності учнів;
- інформатизація освітнього простору;
- створення іміджу ліцею, сприятливого виховного середовища;
- упровадження здоров'язбережувальних технологій;
- розвиток міжнародного співробітництва;
- формування життєвих компетенцій;
- забезпечення якісної профільної підготовки учнів.

Ліцей №293 м. Києва є експериментальним навчальним закладом всеукраїнського рівня (Наказ Міністерства освіти і науки України №889 від 27.07.2011). Темою дослідження визначено: «Створення та реалізація інноваційної моделі навчально-виховного об'єднання «дошкільний навчальний заклад – спеціалізована школа I–II ступенів – ліцей – коледж – вищий навчальний заклад».

Напрямок інноваційної діяльності ліцею визначено з огляду на те, що система чотириступеневої неперервної освіти, на думку колективу, найбільш оптимальна для реалізації стратегічних завдань закладу. Адже вона покликана сприяти забезпеченню наступності освіти, впливати на формування професійно значущих якостей, навичок та прийомів діяльності особистості, гарантувати закріплення випускників у місцях їх постійного проживання, стимування міграції висококваліфікованих кадрів, підвищення освітнього і культурного рівня молоді, її соціального захисту, виявлення на початку навчання творчих, індивідуальних здібностей кожної дитини і протягом шкільного життя розвивати її, створюючи відповідні умови

Педагогічний колектив ліцею ознайомив батьківську громадськість з інноваційними напрямками роботи закладу. Зокрема, на першому (організаційно-підготовчому) етапі дослідження відбулися загальношкільні збори, на яких ухвалено широку підтримку експерименту і визнання важливості його результатів, розглянуто варіанти підтримки дослідно-експериментальної роботи. Систематично організовувалися заходи з підвищення рівня інформованості батьків щодо проведення інноваційної роботи: конференції, виступи на батьківських зборах, зустрічах.

Важливим чинником інноваційного розвитку ліцею є співпраця педагогічного колективу з іншими суб'єктами спільної діяльності, зокрема науково-методичним центром Управління освіти Деснянської районної в м. Києві державної адміністрації.

Основне завдання спільної діяльності – консолідація зусиль щодо здійснення державної політики у сфері освіти, спрямованої на забезпечення прав

громадян на якісну освіту; реалізації програмних завдань Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року.

В основу виконання цих завдань покладено міжгалузевий комплексний підхід у діяльності держави, всіх її інституцій «на створення системи освіти нового покоління, що забезпечуватиме випереджувальний загальноцивілізаційний розвиток людини, її інтелекту; створення ефективної системи забезпечення розвитку дитини – представника покоління інформаційної епохи, формування соціально і фізично зрілої творчої особистості, громадянина України» [6].

Учительська професія вимагає особливої чутливості до постійно оновлюваних тенденцій суспільного буття, здатності до адекватного сприйняття потреб суспільства і відповідного коригування своєї роботи. Особливої значущості ця здатність набуває за постіндустріальної, інформаційної доби, яка потребує багатьох принципово відмінних від попередніх навичок, умінь і відповідного мислення. Школа як один із найважливіших інститутів соціалізації людини, підготовки молоді до ролі активних суб'єктів майбутніх суспільних процесів повинна бути винятково уважною як до нових реалій і тенденцій суспільного розвитку, так і нововведень у сфері змісту, форм і методів навчання та виховання.

Існує кілька поглядів на сутність інноваційної діяльності. По-перше, її визначають як створення нового (оригінальних прийомів, цілісних педагогічних концепцій), що змінює звичне розуміння явища, перебудовує суспільно-педагогічні відносини. По-друге, її характеризують як найвищий ступінь педагогічної творчості, педагогічне винахідництво в педагогічній практиці, спрямоване на формування творчої особистості. Ці підходи мають враховувати соціально-економічні та політичні зміни в суспільстві, що виявляється у визначенні мети, завдань, а також змісту і технологій інноваційного навчання. По-третє, означене поняття характеризує діяльність із розроблення, пошуку, освоєння й використання нововведень та їх здійснення [5, с. 27–29].

Упровадження педагогічних інновацій, як і будь-яких інших нововведень, пов'язане з необхідністю поєднання інноваційних програм із державними програмами навчання і виховання, співіснування різних педагогічних концепцій. Вони потребують принципово нових методичних розробок, нової якості педагогічного новаторства. Відповідно, інноваційність має характеризувати професійну діяльність кожного вчителя. Нововведення (інновації) не постають самі по собі, а є результатом наукових пошуків, аналізу, узагальнення педагогічного досвіду.

Рушійною силою інноваційної діяльності вважається вчитель, оскільки суб'єктивний чинник є вирішальним під час впровадження і поширення нововведень. Педагог-новатор – носій конкретних нововведень, їхній творець, модифікатор. Він має широкі можливості і необмежене поле діяльності,

адже на практиці переконується в ефективності наявних методик навчання і може коригувати їх, проводити докладну структурування досліджень навчально-виховного процесу, створювати нові методики. Основна умова такої діяльності – інноваційний потенціал педагога.

Як зазначає І.М. Дичківська, інноваційний потенціал педагога – це сукупність соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, за якою виявляється готовність удосконалювати професійну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю готовність [4, с. 248].

З нашого погляду, готовність учителя до інноваційної діяльності залежить від наявності інноваційного потенціалу, який визначають як:

– творчу здатність генерувати нові уявлення та ідеї, що обумовлюється професійною установкою на досягнення пріоритетних завдань освіти; вміннями проектувати і впроваджувати свої ідеї на практиці. Реалізація інноваційного потенціалу вчителя передбачає значну свободу дій і незалежність у використанні конкретних методик, нове розуміння цінностей освіти, прагнення до змін, моделювання експериментальних систем;

– високий культурно-естетичний рівень, освіченість, інтелектуальна глибина і різнобічність інтересів педагога. За цим розуміється неповторна своєрідність кожної особистості, самооцінка соціокультурного та інтелектуального рівня розвитку; вибір різних форм культурної, наукової, творчої активності;

– відкритість педагога до нового, розуміння і сприйняття різних ідей, думок, напрямів, течій, що базується на толерантності особистості, гнучкості та широті мислення.

Успішність інноваційної діяльності забезпечує усвідомлення вчителем практичної значущості різних інновацій у системі освіти не лише на професійному, а й на особистісному рівні. Однак долучення педагога до інноваційного процесу часто відбувається спонтанно, без урахування його професійної та особистісної готовності впроваджувати інновації. Готовність до інноваційної педагогічної діяльності – особливий особистісний стан, що передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості та рефлексії. Вона є основою активної суспільної і професійно-педагогічної позиції суб'єкта, яка спонукає до інноваційної діяльності та сприяє її продуктивності [1]. Загальна зацікавленість проблемами підготовки вчителя до інноваційної діяльності не згасає й дотепер, однак передчасно робити висновки щодо визначення найефективнішого способу організації процесу такої підготовки. Експеримент триває.

Важлива ділянка інноваційної роботи була пов'язана з проведенням психолого-педагогічних семінарів, семінарів-практикумів та майстер-класів, які є формою поширення передового педагогічного

Ліцей №293 м. Києва – номінант П'ятої міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2014»

досвіду. Для педагогів ліцею проведено науково-практичні семінари, тренінги: «Створення інноваційного простору в ліцеї» (за участю доктора психологічних наук, професора Н.А. Побірченко); «Психолого-педагогічний супровід розвитку учня в системі інновацій» (за участю кандидата педагогічних наук С.В. Кириленко); «Техніка педагогічного спілкування як одна з форм підвищення професійної майстерності вчителя» тощо.

Серед напрямів досліджень означеної проблеми вітчизняними та зарубіжними науковцями педагогічний колектив обрав для себе базові, а саме:

- визначення структури, закономірностей функціонування та розвитку інноваційних процесів у педагогічних системах (В.Паламарчук, І.Підласий, В.Пінчук, Н.Юсуфбекова та ін.);
- експертиза, оцінювання та відбір освітніх нововведень, моніторинг інноваційних освітніх процесів (О.Абдулліна, Л.Буркова, Л.Даниленко, В.Кальней, О.Касьянова, О.Орлов та ін.);
- впровадження педагогічних інновацій у навчально-виховний процес школи (Л.Даниленко, Л.Карамушка, І.Корнілова, Ю.М'якотін, В.Сергієвський, П.Шепет, Р.Чуйко та ін.);
- творче зростання учителя в умовах інноваційної діяльності, підвищення його фахового рівня та професійної компетенції (І.Аркіна, Л.Вовк, А.Гільбух, В.Зягвизинський, І.Зязюн, І.Кларіна, Л.Коростильова,

І.Ладенко, М.Поташнік, А.Пригожин, О.Савченко, І.Семенова, Н.Юсуфбекова);

- теоретико-методологічні основи підготовки вчителів до інноваційної діяльності (І.Бех, В.Докучаєва, Н.Клокар, О.Козлова, К.Макогон, Ю.Максимов та ін.);

- готовність учителя до інноваційної діяльності (З.Абасов, В.Урусський, О.Біляковська, Г.Демиденко, І.Дичківська, Н.Клокар, О.Коберник, К.Макогон, Т.Перекрыстова, В.Сластьонін та ін.).

Ми поділяємо погляди І.М. Дичківської щодо інновацій, розуміючи їх як нові форми організації праці та управління, нові види технологій, що охоплюють не лише окремі установи та організації, а й різні сфери. Вони є суттєвим діяльним елементом розвитку освіти взагалі, реалізації конкретних завдань у навчально-виховному процесі. Виражаються в тенденціях накопичення і видозміни ініціатив та нововведень в освітньому просторі; спричиняють певні зміни у сфері освіти [5]. Освітні інновації – цілеспрямований процес часткових змін, що приводять до модифікацій мети, змісту, методів, форм навчання й виховання, адаптації процесу навчання до нових вимог. Стрижнем інноваційних освітніх процесів є впровадження досягнень психолого-педагогічної науки в практику, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду [4, с. 247–248].

Активну участь в експерименті беруть предметні методичні комісії ліцею, творчі групи вчителів, які є носіями інноваційних педагогічних ідей у закладі, дієвою ланкою реалізації завдань експерименту. Основні зусилля спрямовуються на надання реальної, дієвої допомоги педагогічним працівникам у підвищенні їх професійної майстерності, створенні творчої атмосфери, що сприяла б пошуку кращих технологій педагогічної праці, ефективному втіленню інновацій. Система методичної роботи спрямовується на ефективну реалізацію основних напрямів інноваційної діяльності, забезпечення подальшого розвитку ліцею, зокрема, шляхом залучення всіх учителів до науково-пошукової діяльності.

Стратегічне планування методичної роботи відбувається з урахуванням необхідності створення та активного використання єдиного інформаційно-комунікаційного простору, обміну досвідом на методичних заходах різних рівнів, постійного наукового супроводу, створення банку методичних розробок, відеоматеріалів для підготовки заходів, здійснення моніторингу ефективності роботи з реалізації завдань експерименту.

На засіданнях педагогічної ради розглядаються проблеми розвитку ліцею, питання вдосконалення навчально-виховного процесу, підвищення професійної майстерності педагогів.

Самоосвіта вчителя має прогностичний та попереджальний характер, тому педагоги ліцею напередгливо працюють за індивідуальними освітніми маршрутами, розробляючи свої проблемні теми, які є складовими дослідно-експериментальної

роботи. Методи керівництва самоосвітою вчителів передбачають заповнення індивідуальних карток методичної діяльності, виступи на засіданнях педагогічних рад, методичних комісій, творчі звіти, участь у презентаціях досвіду роботи, фахових конкурсів.

Результатом роботи самоосвітньої діяльності педагогів є щорічні перемоги в районних та міських фахових конкурсах, участь у міжнародних освітніх виставках, семінарах, читаннях тощо.

У сучасних умовах інноваційна діяльність педагога має відповідати таким основним принципам:

- *інтеграції освіти* – передбачає посилену увагу до особистості кожної дитини як вищої цінності суспільства, орієнтацію на формування громадянина з високими інтелектуальними, моральними, фізичними якостями;

- *диференціації та індивідуалізації освіти* – розуміється як забезпечення умов для повноцінного вияву і розвитку здібностей кожного вихованця;

- *демократизації освіти* – має гарантувати створення передумов для розвитку активності, ініціативи, творчості учнів і вчителів, зацікавленості їх взаємодії, широкої участі громадськості в управлінні освітою.

Реалізація цих принципів вимагає переходу від нормативної до інноваційної, творчої діяльності, що передбачає зміну характеру освітньої системи, змісту, методів, форм, технологій навчання й виховання. Метою освіти за таких умов є вільний розвиток індивідуальних здібностей, мотивів, цінностей творчої особистості.

Як зазначає В.Урський, значущою є операційна готовність учителя до інноваційної діяльності, яка виявляється через уміння визначити ефективні прийоми й способи впровадження інновацій, майстерне володіння технологіями і методиками, що впроваджуються. Готовність педагога до інноваційної діяльності визначають за такими показниками:

- усвідомлення потреби впровадження педагогічних інновацій у власній педагогічній практиці;

- інформованість про новітні педагогічні технології, знання новаторських методик роботи;

- зорієнтованість на створення власних творчих завдань, методик, налаштованість на експериментальну діяльність;

- готовність до подолання труднощів, пов'язаних зі змістом та організацією інноваційної діяльності;

- володіння практичними навичками освоєння педагогічних інновацій та розроблення нових [8, с. 87].

Результати діагностики, проведеної психологічною службою ліцею на початку дослідно-експериментальної роботи, засвідчують, що педагогічний колектив в основному готовий до здійснення інноваційної діяльності. Вчителі володіють інноваційними педагогічними технологіями, методами педагогічного дослідження, здатні акумулювати, використовувати досвід колег, перебудувати діяльність, співпрацювати. 93% педагогів підтвердили

інтерес до роботи в експериментальному режимі; 38% – готові до впровадження інновацій у своїй роботі. Зазначимо: 42% педагогів певною мірою володіють питаннями педагогічної інноватики, в основному мають необхідні теоретичні і практичні знання, періодично звертаються до сучасних інноваційних технологій з метою використання їх в практиці роботи.

Загалом результати проведеного діагностування дали змогу не лише констатувати рівень професійної компетентності та готовності педагогічного колективу до інноваційної діяльності, а й спланувати психологічний супровід діяльності на наступні етапи експерименту. Ці показники виявляють себе в різноманітних поєднаннях і взаємозв'язках. Зокрема, потреба у нововведеннях активізує інтерес до найсвіжіших знань у конкретній галузі, а успішність власної педагогічної інноваційної діяльності допомагає долати труднощі, шукати нові способи діяльності, відстоювати новаторські підходи у взаємодії з тими, хто їх не сприймає.

Суттєвим результатом інноваційних змін у ліцеї можна вважати налагодження міжнародного партнерства, постійних творчих контактів як учнівського, так і педагогічного колективів ліцею із закордонними партнерами, що дає можливість втілювати новаторський підхід до вивчення болгарської мови, який базується на взаємозв'язку мотиваційної сфери і готовності до засвоєння знань.

Інноваційні методи навчання іноземної мови спрямовані на розвиток і самовдосконалення особистості учня, розкриття його творчого потенціалу, створюють передумови для ефективного поліпшення навчального процесу.

Новаторська комунікативна методика пропонує широке впровадження в навчальний процес активних нестандартних методів і форм роботи для кращого свідомого засвоєння матеріалу, зокрема, дуже ефективні такі форми роботи, як індивідуальна, парна, групова та робота в команді.

Однак освітня практика засвідчує: нове педагогічне мислення, що яскраво виявляє себе в інноваційній навчально-виховній діяльності, не є психологічно безболісним процесом для педагогічного загалу. В ньому спостерігається явище дії антиінноваційних бар'єрів, які гальмують нову педагогічну орієнтацію, тож їх подолання є професійно важливою задачею [2, с. 4].

Отже, у структурі професійно спрямованої особистості педагога готовність до інноваційної діяльності є показником здатності нетрадиційно вирішувати актуальні для особистісно орієнтованої та компетентісної освіти проблеми. Підготовлений до інноваційної професійної діяльності педагог повинен мати такі професійні та особистісні якості:

- здатність усвідомлювати смисл і цілі освітньої діяльності у контексті актуальних педагогічних проблем сучасної школи:

- наявність осмисленої, зрілої педагогічної позиції;

- уміння по-новому формулювати освітні цілі з предмета, певної методики, досягати і оптимально переосмислювати їх під час навчання;

- здатність вибудовувати цілісну освітню програму, враховуючи індивідуальний підхід до дітей, дала змогу реалізувати освітні стандарти, нові педагогічні орієнтири;

- розуміння сучасної реальності у співвідношенні з вимогами особистісно орієнтованої освіти, а освітнього процесу – з критеріями інноваційної діяльності;

- бачення індивідуальних здібностей дітей і особливостей їхнього розвитку;

- уміння продуктивно, нестандартно організувати навчання і виховання, що пов'язане із забезпеченням умов для творчості дітей та використанням інноваційних технологій для стимулювання їхнього розвитку;

- володіння технологіями, формами і методами інноваційного навчання, що передбачає з опертям на власний досвід і мотиви вихованців, бути співтворцем результатів їх діяльності, зацікавленим, компетентним консультантом і помічником у співвіднесенні мети з результатом, використанні доступних для дітей форм рефлексії та самооцінки;

- бачення, адекватне оцінювання, стимулювання відкриттів та форм культурного самовираження вихованців;

- уміння аналізувати зміни в освітній діяльності, розвитку особистісних якостей вихованців;

- здатність до особистісного творчого розвитку, рефлексивної діяльності, усвідомлення значущості, актуальності власних інноваційних пошуків і відкриттів.

Педагогічний колектив ліцею №293 I–III ступеня Деснянського району м. Києва є тим колективом, який спроможний сьогодні впроваджувати в практику навчання і виховання інноваційні технології, що дає змогу забезпечувати інноваційний, поступальний розвиток навчального закладу.

Література

1. *Бартків О.* Готовність педагога до інноваційної діяльності / О.Бартків // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2010. – №1. – С. 52–58.
2. *Бех І.Д.* Готовність педагога до інноваційної діяльності / І.Д. Бех // Вісник Житомирського державного пед. ун-ту. – 2003. – №13. – С. 3–8.
3. *Ващенко Л.М.* Педагогічний експеримент в системі новітніх стратегій столичної освіти / Л.М. Ващенко // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2002. – №1–2. – С. 53–57.
4. *Дичківська І.М.* Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
5. *Макогон К.* Діагностика готовності педагогів до пошукової діяльності / К.Макогон // Рідна школа. – 2002. – №1. – С. 27–29.
6. *Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року.* [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>

7. *Сластєнин В.А.* Педагогика. Инновационная деятельность / В.А. Сластєнин, Л.С. Подымова. – М.: Магистр, 1997. – 223 с.

8. *Уруський В.І.* Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: методичний посібник / В.І. Уруський. – Тернопіль: ТОКІППО, 2005. – 96 с.

Анотації

Лариса КОСТИНА

Готовність учителя до інноваційної діяльності в загальноосвітньому навчальному закладі: вектори виміру

У статті розглядається проблема інноваційної діяльності загальноосвітніх навчальних закладів. Визначається поняття інноваційного потенціалу педагога та його складових, критеріїв, показників та рівнів сформованості. Обґрунтовуються уміння та якості, якими повинен володіти вчитель, готовий до інноваційної педагогічної діяльності.

Ключові слова: інновації, інноваційна діяльність, інноваційний потенціал педагога, педагогічна інновація, інтеграція освіти, нововведення, педагогічні концепції, професійна готовність.

Лариса КОСТИНА

Готовность учителя к инновационной деятельности в общеобразовательном учебном заведении: векторы измерения

В статье рассматривается проблема инновационной деятельности общеобразовательных учебных заведений. Определяется понятие инновационного потенциала педагога и его составляющих, критериев, показателей и уровней сформированности. Обосновываются умения и качества, которыми должен обладать учитель, подготовленный к инновационной педагогической деятельности.

Ключевые слова: инновации, инновационная деятельность, инновационный потенциал педагога, педагогическая инновация, интеграция образования, нововведения, педагогические концепции, профессиональная готовность.

Larysa KOSTINA

Willingness to innovate teacher in secondary schools: measurement vectors

In this article is envisaged issues of innovative work of secondary schools. It is determined the concept of innovative capacity of the teacher and it's components, criteria, indicators and levels of development. It is justified skills and qualities that a teacher should possess and ready for innovative educational activities.

Keywords: innovation, innovational work, innovational potential teacher, pedagogical innovation, integration of education, innovation, pedagogical concepts, professional readiness.